2026-71-RE

Causa 2026-71-RE

(Campos Arauz c/ Col·legi d'Advocats d'Andorra)

Número de registre 442-2026. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2026

BOPA núm. 119, del 21 d'octubre del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 9 de setembre del 2026, pel Sr. Emili Campos Arauz, actuant en nom i representació pròpia, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 13 de novembre del 2025 i contra la sentència del 26 de febrer del 2026, ambdós dictats per la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia, i, contra la sentència del 21 de juliol del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en termes generals, i, en particular també, dels drets a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com la dels articles 6 i 17 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades, que se li reconegui el dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs d'empara i que se li acordi una indemnització econòmica pel mal funcionament de l'Administració de la Justícia, tot acordant la

retroacció del procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Víctor Torre de Silva López de Letona;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 20 de maig del 2025, el lletrat, Sr. Emili Campos Arauz, va presentar una demanda contra el Col·legi d'Advocats d'Andorra, en què sol·licitava l'anul·lació de l'acord de la Junta de Govern del col·legi d'Advocats d'Andorra que desestimava l'obertura d'un procediment sancionador contra tots els membres de la Junta a causa de la taxació d'uns honoraris professionals, que segons el seu parer, infringiria diversos aspectes de l'article 26 de la Llei 48/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi d'Advocats d'Andorra.

1.2. El 26 de maig del 2025, la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va admetre a tràmit aquesta demanda i va donar-ne trasllat a la part demandada, informant-la que disposava d'un termini de 5 dies hàbils per designar advocat o procurador, i que, un cop transcorregut aquest termini, disposava d'un termini de 20 dies hàbils per contestar la demanda i que l'hauria d'acompanyar, en el mateix termini, d'una còpia de l'expedient administratiu complet, foliat, autenticat i indexat.

1.3. El 10 de juny del 2025, la procuradora i el lletrat del Col·legi d'Advocats d'Andorra es van personar a la causa; el 27 de juny del mateix any, el Col·legi esmentat va contestar la demanda; i, el 30 de juny següent, el lletrat del Col·legi va presentar un escrit en què esmenava un error constatat en el format de l'arxiu corresponent a l'expedient administratiu.

1.4. El 2 de juliol del 2025, la secretària judicial de la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va decidir, mitjançant interlocutòria, donar trasllat dels escrits de personació, de contesta i d'esmena presentats per la part demandada a la part demandant.

1.5. El 23 de juliol del 2025, el Sr. Emili Campos Arauz va formular un recurs de reposició contra aquesta decisió, ja que considerava que la procuradora i el lletrat del Col·legi d'Advocats d'Andorra no havien acreditat de manera suficient la seva representació.

1.6. El 20 d'octubre del 2025, la secretària judicial de la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va dictar un acord que declarava que, conformement a l'article 18.1 de la Llei del procediment de contenciós administratiu, aplicable per analogia a la personació i a la presentació de la contesta, el tribunal podia demanar i concedir a la part demandada l'esmena dels defectes constatats, en aquest cas, la manca de la signatura en l'apoderament privat. Atenent que aquestes mancances ja havien estat esmenades en la contesta al recurs de reposició interposat, desestimava aquest recurs i mantenia la resolució impugnada.

1.7. El 30 d'octubre del 2025, el Sr. Emili Campos Arauz va presentar un incident de nul·litat contra aquesta decisió, i, el 13 de novembre del mateix any, la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va dictar un aute en què no admetia a tràmit aquest incident de nul·litat, precisant que aquesta resolució era ferma i que contra la mateixa no s'hi podia interposar cap recurs, sense perjudici que es pogués plantejar la qüestió en virtut dels recursos que escaiguessin contra la sentència o la resolució definitiva (article 18 *ter*, apartat tercer, de la Llei transitòria de procediments judicials modificada per la disposició final cinquena del Codi de procediment civil).

1.8. El 18 de desembre del 2025, el Sr. Emili Campos Arauz, actuant en nom i representació pròpia, va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 13 de novembre del 2025, dictat per la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en termes generals, i, en particular també, dels drets a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com la dels articles 6 i 17 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

1.9. El 19 de gener del 2026, el Tribunal Constitucional va dictar un aute mitjançant el qual decidia inadmetre a tràmit aquest recurs d'empara per tal com va considerar que era prematur.

1.10. El 26 de febrer del 2026, la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va dictar una sentència en què decidia desestimar la demanda del Sr. Emili Campos Arauz per manca de

legitimació activa.

1.11. El Sr. Emili Campos Arauz va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 21 de juliol del 2026, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia desestimar aquest recurs i confirmar la decisió de la primera instància, declarant que les resolucions recorregudes eren ajustades a dret i als fins que legitimaven l'activitat administrativa.

1.12. El 9 de setembre del 2026, el Sr. Emili Campos Arauz, actuant en nom i representació pròpia, va interposar un recurs d'empara contra les resolucions que s'acaben de ressenyar dictades per la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia i per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets fonamentals anteriorment esmentats en l'encapçalament.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- En primer terme, respecte de les vulneracions que imputa a l'aute de la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia del 13 de novembre del 2025, el recurrent al·lega que s'hagués hagut d'estimar el seu incident de nul·litat, ja que els tribunals ordinaris van acceptar, contràriament a les disposicions legals en la matèria, la personació i la representació de l'advocat i de la procuradora del Col·legi d'Advocats, prescindint de les normes essencials del procediment i afectant als seus drets a un procés degut i a la defensa.

- Segons el seu parer, aquesta acceptació d'una personació que no compleix amb la legislació en vigor és un acte processal nul de ple dret que no pot generar cap tipus d'efecte en el marc del procediment contenciós-administratiu, independentment que hagi pogut fer ús dels recursos al seu abast, ja que la decisió impugnada ha validat *de facto* el despropòsit jurídic de la resolució de la secretària judicial (l'acord del 20 d'octubre del 2025) malgrat que es tracti d'un acte processal radicalment nul pels motius anteriorment exposats i que la sentència de la Sala Administrativa li atorgui a l'esmena aportada per la part adversa, a partir del moment en què va tenir coneixement de l'incident de nul·litat promogut per aquesta part recurrent, un caràcter retroactiu.

- Considera que aquestes greus irregularitats processals en contra seva, i que afavoreixen a la part adversa, derivarien de les diverses accions legals que hauria interposat contra batlles i magistrats.

- I insisteix en la seva pròpia interpretació de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials, d'acord amb la qual no s'ha d'arribar a obtenir una resolució judicial sobre el fons per poder esmenar, mitjançant el corresponent incident de nul·litat, qualsevol deficiència d'ordre constitucional durant un procediment, ja que no té cap sentit que es continuï impulsant un procediment que es troba viciat des de l'inici i s'hagi d'esperar a la fi del procediment per tal de poder debatre aquestes matèries d'inqüestionable rellevància constitucional davant aquest Tribunal des del primer moment, com és el cas que ara ens ocupa.

- En segon terme, tant la sentència dictada en primera instància, com aquella dictada en segona, vulneren el dret fonamental a la jurisdicció quan neguen la seva legitimació per poder constituir-se en part en el marc d'un procediment sancionador, per aportar proves i per intentar obtenir una resolució administrativa relativa a la petició d'una sanció disciplinària contra tots i cadascun dels membres de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats a causa d'haver taxat els seus honoraris professionals en un import 40 vegades inferior als honoraris d'un altre advocat del mateix Col·legi professional per un mateix treball, en una mateixa causa i en una mateixa fase processal, així com pel fet d'haver autoresolt ells mateixos les peticions d'obertura del procediment sancionador d'aquesta part.

- Considera que, en tant que membre del Col·legi professional, té tot el dret d'exigir les responsabilitats que pertoquin a tots els membres del Col·legi professional quan es constati una irresponsabilitat per part dels mateixos en l'exercici de les seves responsabilitats col·legials; segons el seu parer, no té la condició d'un tercer aliè al Col·legi professional, sinó que n'és un membre actiu de forma ininterrompuda des de l'any 1995, que paga totes les quotes col·legials, i que com a tal, té tot el dret a exigir les responsabilitats disciplinàries corresponents als membres de la Junta de Govern, quan per exemple constata que un dictamen ha vulnerat el principi d'igualtat entre lletrats i ha estat redactat en perjudici dels seus interessos econòmics sense respectar el dret a percebre una remuneració de forma justa i adequada en relació amb la remuneració percebuda per un altre col·legiat i/o quan es formula una petició d'obertura d'un procediment sancionador contra determinats membres de la Junta de Govern, i els mateixos afectats en comptes d'inhibir-se del coneixement de la causa, d'acord amb els terminis i previsions dels articles 114 i 115 del Codi de l'Administració, participen activament en l'autoresolució, consistent en no incoar-se cap procediment sancionador contra les seves persones, contràriament al principi llatí *nemo iudex in sua causa* que estableix que cap persona pugui jutjar un afer en el qual tingui un interès personal a fi de poder assegurar la deguda imparcialitat, ponderant els arguments de totes les parts sense perjudicis a fi i efecte que qualsevol procediment es pugui desenvolupar d'una manera justa i conforme a Dret i al sentit comú més elemental.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades, que se li reconegui el dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs d'empara i que se li acordi una

indemnització econòmica pel mal funcionament de l'Administració de la Justícia, tot acordant la retroacció del procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- Després d'exposar els antecedents rellevants de la causa, així com la tramitació precisa del procediment, inclosa la presentació d'un primer recurs d'empara, la Sala Administrativa recorda la seva doctrina sobre la legitimació d'un denunciant per recórrer la decisió de no incoar un procediment sancionador, i entre moltes decisions, cita, per exemple, la sentència núm. 11/2016 del 21 de febrer:

"*La jurisprudència d'aquesta Sala a partir de la sentència núm. 24/1994, del 17 de desembre, ha declarat de forma reiterada que la legitimació correspon a aquelles persones que posseeixen un interès directe en l'anul·lació de l'acte impugnat i que, en termes generals, cal reconèixer l'existència d'aquest interès directe quan el particular obté qualsevol mena de benefici o evita un perjudici mitjançant la declaració d'invalidesa de l'acte administratiu. Més específicament, pel que fa al procediment sancionador, la sentència núm. 27/2003, del 16 de juny, va afirmar que qualsevol ciutadà "té el dret a denunciar els fets presumptament constitutius d'una infracció, però aquest dret -que és un híbrid de dret i deure- s'esgota precisament aquí, doncs no és un dret subjectiu que generi la correlativa obligació de l'Administració d'iniciar l'expedient si de la denúncia no en resulten clarament fets constitutius d'alguna infracció administrativa". En definitiva, el procediment sancionador s'inicia sempre d'ofici, com resulta actualment de l'article 123 quater, apartat 1, del Codi de l'Administració (avui article 125), i això encara que hagi intervingut la prèvia denúncia d'un particular. El denunciant no és, en termes generals, part en aquest tipus de procediment, excepte en els casos en què justifiqui una afectació directa a la seva esfera d'interessos, en els termes que preveu l'article 107 (avui article 103) del mateix Codi, el que comporta que la imposició d'una sanció impliqui per a ell l'obtenció d'un benefici o l'evitació d'un perjudici*".

- També recorda que aquesta doctrina no pot qualificar-se d'inconstitucional, ja que el Tribunal Constitucional, en el marc d'un recurs d'empara presentat pel mateix recurrent amb les mateixes al·legacions va validar aquesta doctrina en la sentència del 13 de març del 2025, recaiguda en la causa 2024-68-RE.

- Pel que fa al procediment de taxació de costes, la Sala Administrativa manifesta que tot i que la part agent no estigui legitimada per impugnar l'acord de la Junta del Col·legi d'Advocats que va decidir no incoar un procediment sancionador, cal també destacar que l'article 359 del Codi de procediment civil, regula la impugnació de la taxació de les costes processals si es consideren excessives, de manera que, a banda de la intervenció de les altres parts, també es preveu la

intervenció del Col·legi d'Advocats per tal que emeti un dictamen o un informe, però sense atorgar-li un caràcter vinculant, i s'estableix que serà el secretari judicial aquell que finalment resolgui.

- Precisa que la representació processal del Col·legi d'Advocats -sense que l'avui apel·lant ho hagi negat-, als autes d'execució tramitats davant la Secció Civil de la Batllia (Execució 10000007/2023), mitjançant un acord del 12 de desembre del 2024, el secretari judicial també va considerar que els honoraris d'advocat de segona instància (de l'advocat avui recurrent) havien de fixar-se en l'import de 1.220,00 €, més l'IGI. En definitiva, la taxació efectuada pel Col·legi d'Advocats va ser inicialment validada i confirmada en seu jurisdiccional (amb independència que, posteriorment, s'acordés declarar la nul·litat de les actuacions).

- Conclou que, en definitiva, no es pot fer cap retret a l'actuació de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats, que ha actuat en l'exercici de les funcions que li són pròpies, i sense que pugui tenir cap responsabilitat pel fet que no s'impugnessin les costes de la minuta de l'altre advocat, sinó que si hi ha algun responsable, aquest no és altre que l'agent mateix.

- Pel que fa a la segona denúncia, per tal que s'obrís un altre expedient sancionador contra els membres de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats, atès que cap d'ells es va inhibir, i d'aquesta manera es van transformar suposadament en jutge i part, la Sala Administrativa considera que l'apel·lant parla de manera impròpia "*d'inhibició*", que és la decisió de declarar-se incompetent per al coneixement d'un assumpte, però no hi ha dubte que la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats era competent per decidir si s'incoava un procediment disciplinari o no.

- Ara bé, si l'apel·lant pretenia que tots els membres de la Junta de Govern s'abstinguessin, aquest fet hagués conduit a una situació de col·lapse de la institució.

- En aquest sentit, cita l'aute del 15 de novembre del 2026, recaigut en la causa 2025-78-RE, en un assumpte en què el mateix lletrat va recusar dos magistrats, i tot i que les situacions no són idèntiques, cal dir que tampoc en la primera denúncia l'apel·lant va apuntar que tots els membres s'haurien d'abstenir de pronunciar-se, ni tampoc els va recusar.

- De fet, la posició de l'apel·lant portaria a una paralització de l'actuació de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats, que és allò que sembla que pretén. En qualsevol cas, tampoc en aquest cas l'agent està legitimat per recórrer la decisió de no incoar aquest segon procediment sancionador.

- Per aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació i confirma la decisió de la primera instància,

declarant que les resolucions recorregudes són ajustades a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. En el seu recurs d'empara, el recurrent sol·licita la declaració de la vulneració dels drets fonamentals reconeguts a l'article 10 de la Constitució següents: els drets a la jurisdicció, a un procés degut, a la defensa, a la imparcialitat del tribunal, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a l'assistència tècnica d'un advocat.

També menciona altres possibles infraccions de preceptes constitucionals, que després no recull en el "*Suplico*". No seran considerats per aquest Tribunal Constitucional, perquè algunes d'elles es refereixen a drets fonamentals no susceptibles d'empara, en els termes de l'article 41.2 de la Constitució, i perquè aquelles que sí ho són, manquen d'una argumentació que expliqui, amb una mínima coherència, la vulneració invocada de la Constitució.

L'examen del recurs d'empara i el de les sentències impugnades du a aquest Tribunal Constitucional a considerar que les vulneracions denunciades manquen manifestament de contingut constitucional, cosa que implica la inadmissió a tràmit d'aquest recurs, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3.2. Tot i que els antecedents processals s'han descrit de manera detallada en l'apartat primer d'aquest aute, cal fer una síntesi d'allò que va succeir.

El recurrent va enviar una carta, datada del 29 de gener del 2025, al Col·legi d'Advocats d'Andorra, en què sol·licitava l'obertura d'un procediment sancionador contra tots els membres de la seva Junta de Govern, el qual va ser desestimat per la mateixa Junta de Govern, el 27 de febrer del 2025.

En contra d'aquesta resolució, l'avui recurrent va presentar un recurs davant el Col·legi d'Advocats, en una carta en què sol·licitava l'obertura d'un segon procediment de sanció contra la seva Junta de Govern, per haver emès la resolució apel·lada. Aquest recurs va ser desestimat en ambdós punts per la Junta de Govern esmentada, el 27 de març del 2025.

Contra aquesta decisió, el recurrent va presentar una demanda jurisdiccional administrativa davant la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia (esmentat al punt 1.1 d'aquest aute).

Durant la tramitació d'aquesta demanda la secretària judicial, mitjançant una interlocutòria, va donar trasllat al demandant dels escrits de personació, de contesta a la demanda i d'esmena presentats pel Col·legi d'Advocats (punt 1.4 d'aquest aute). El demandant va presentar un recurs de reposició contra aquesta interlocutòria, que va ser desestimat per un acord de la secretària judicial (punt 1.6 d'aquest aute). Al seu torn, el demandant va presentar un incident de nul·litat contra aquesta desestimació, el qual no va ser admès a tràmit, mitjançant un aute del 13 de novembre del 2025, dictat per la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia (punt 1.7).

Davant la inadmissió a tràmit de l'incident de nul·litat, el demandant va presentar un recurs d'empara, que aquest Tribunal Constitucional va declarar inadmissible a tràmit en el seu aute del 19 de gener del 2026, recaigut en la causa 2025-107-RE. El nostre aute es basava en el fet que la decisió no era definitiva, en la mesura en què no impedia que el recurrent impugnés la sentència futura del procediment (punt 1.9).

Mitjançant la sentència 11/2026, del 26 de febrer del 2026, la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va desestimar la demanda esmentada (punt 1.10).

El demandant va presentar un recurs d'apel·lació, però aquest va ser desestimat per la sentència 39/2026, del 21 de juliol del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

A la vista d'aquesta última sentència, és evident que l'obstacle processal detectat en el nostre aute del 19 de gener del 2026, recaigut en la causa 2025-107-RE, ja no existeix.

3.3. Dels diversos drets fonamentals invocats com a vulnerats, cal excloure el dret a l'assistència tècnica d'un advocat (article 10.2 de la Constitució). El recurrent és ell mateix advocat, i va actuar com a tal, defensant els seus propis interessos davant del seu Col·legi d'Advocats.

3.4. També s'al·lega el dret a la imparcialitat del tribunal (article 10.1 de la Constitució).

Seguint una extensa jurisprudència, aquest Tribunal Constitucional va indicar en la seva sentència del 9 de setembre del 2026, recaiguda en la causa 2026-39 i 40-RE, que "*no es poden plantejar qüestions noves davant el Tribunal Constitucional, sinó que cal esgotar la via jurisdiccional ordinària prèvia -article 88.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional*".

D'acord amb aquest precepte legal, "*No es pot admetre el recurs d'empara que modifiqui el contingut de la pretensió de protecció del dret o dels drets plantejada en el procés anterior*".

El recurrent addueix una vulneració del seu dret a la imparcialitat del tribunal, que no especifica si es refereix al batlle de la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia o als magistrats que són membres de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia. Atès que el recurrent no explica el fet o els fets que han determinat la pèrdua de la imparcialitat, no és possible examinar el fonament de la seva demanda. Tanmateix, l'examen de les actuacions demostra que no va presentar ni un escrit de recusació contra cap dels magistrats esmentats anteriorment que van intervenir en el procediment contenciós-administratiu.

Tot i que poden existir alguns supòsits excepcionals en què això no sigui possible, en general, les causes d'imparcialitat dels magistrats s'han d'afirmar tan aviat com es conegui la composició del tribunal en qüestió mitjançant una recusació. Per tant, excepte en casos excepcionals, no és possible plantejar directament la vulneració de la imparcialitat en el recurs d'empara. Equivaldria a una manca d'esgotament de la via judicial prèvia.

Nogensmenys, això és allò que succeeix en aquest cas, en què no hi va haver recusació. Per tant, per aquesta raó processal, no es pot considerar vulnerat el dret a la imparcialitat del tribunal.

Altrament, el recurs no detalla cap fet, sinó que només esmenta declaracions genèriques de queixes anteriors als membres del poder judicial, més de 170 com s'indica. Dona a entendre que algunes d'elles podrien haver-se presentat contra un o més dels magistrats que van intervenir en el procés, però no es detalla quina denúncia era, quin magistrat va afectar, en quina data, per quin motiu o quin resultat podria haver tingut. Això últim és rellevant per a l'avaluació de la causa d'abstenció i de recusació de l'article 73 f) de la Llei qualificada de la Justícia. En realitat, no s'afirma clarament que la demanda anterior pogués haver compromès la imparcialitat del magistrat o magistrats en qüestió. Tanmateix, com és ben sabut, la imparcialitat subjectiva dels jutges es presumeix, tal i com fa temps que ha assenyalat el Tribunal Europeu dels Drets Humans (veg., per exemple, la sentència Le Compte, Van Leuven i De Meyere, núm. 6878/75 i 7238/75 del 12 d'octubre de 1982, paràgraf 58).

Per consegüent, l'afirmació que els òrgans judicials que han conegut del seu litigi no eren imparcials és una acusació no plantejada en procediments judicials anteriors i desproveïda d'una base fàctica

mínima. Cal excloure, doncs, la vulneració d'aquest dret fonamental.

3.5. El dret a la defensa (article 10.2 de la Constitució) és un altre motiu del recurs d'empara. Però, el recurrent ha pogut comparèixer i argumentar, en primera instància i en apel·lació, tot allò que considerava en el seu interès. I no presenta cap queixa sobre l'admissió o sobre la pràctica de les proves. No s'identifica cap decisió dels tribunals, en què es va seguir el procés, que hagi restringit indegudament el dret a la defensa. Per tant, no es pot considerar que aquest dret hagi estat vulnerat.

3.6. També s'al·lega que s'ha vulnerat el dret a un procés degut (article 10.1 de la Constitució). D'entrada, cal recordar que no tota infracció processal comporta una vulneració d'aquest dret fonamental. La Constitució no consagra el dret a l'observança de totes les normes processals.

El dret a un procés degut pot referir-se a la qüestió de la manca de legitimació activa del recurrent, que va fonamentar la desestimació de les demandes.

Tanmateix, aquest aspecte es tractarà més endavant, emmarcat en els drets a la jurisdicció i a una decisió judicial fonamentada en Dret.

L'altra retret fa referència a l'esmena d'un error en el format de l'expedient presentat pel Col·legi d'Advocats d'Andorra, impugnat en el procediment, en relació amb els seus escrits anteriors de compareixença i de contesta a la demanda.

Segons el recurrent, l'esmena no podia tenir efectes retroactius, sinó només *pro futuro*, de manera que s'hagués hagut de declarar la preclusió del tràmit de contesta a la demanda, d'acord amb l'article 7 del Codi de procediment civil, i el procés hauria d'haver continuat sense aquesta contesta. Com que això no es va fer així, considera que es va vulnerar el seu dret a un procés degut. No obstant això, com és evident, la disposició esmentada no tracta l'esmena d'escrits.

Aquesta va ser la qüestió que va portar al recurrent a presentar un incident de nul·litat, el qual va ser inadmès a tràmit, i, posteriorment, un recurs d'empara, que també ho va ser (causa 2025-107-RE).

L'esmena de documents processals té una funció important, la d'evitar un formalisme excessiu i, per tant, la de facilitar l'exercici de diversos drets fonamentals, com el de l'accés a la jurisdicció, el del procés degut i, quan s'escau, el de la defensa. Tanmateix, qualsevol correcció fa referència al

passat, a un error o a una omissió que ja s'ha produït.

El dret a un procés degut no va ser vulnerat per la Batllia pel fet d'acceptar l'esmena, sinó que es va fer compatible amb l'observança d'un altre dret constitucional. En efecte, una rigidesa processal que hagués tingut per no contestada la demanda, a causa d'un error en el format de l'expedient, posteriorment corregit, hauria constituït un formalisme inacceptable, perjudicial per als drets del Col·legi d'Advocats. En particular, el seu dret a la defensa s'hauria vist seriosament compromès si el tribunal hagués tingut per no contestada la demanda.

Per tant, acceptar l'esmena sol·licitada per la part defenent no implicava cap vulneració del dret a un procés degut previst a la Constitució. Aquest argument no pot ser estimat.

3.7. Queda per analitzar la vulneració del dret a la jurisdicció i la del dret a obtenir una decisió judicial fonamentada en Dret (articles 10.1 i 86.2 de la Constitució), els quals s'examinaran conjuntament.

La seva infracció s'atribueix a les dues sentències, la de primera instancia i la d'apel·lació, les quals van denegar al recurrent la legitimació activa per impugnar les decisions de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats en relació amb la seva denúncia d'infraccions disciplinàries comeses per la Junta de Govern mateixa.

Abans de res, és evident que el recurrent ha pogut accedir sense restriccions a la jurisdicció del Principat per impugnar les resolucions adoptades per la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats, en dues instàncies diferents. Aquest aspecte del dret a la jurisdicció s'ha respectat sense cap dubte. I també que les dues sentències tenen una fonamentació jurídica innegable, amb una àmplia citació de la jurisprudència.

Òbviament, l'avaluació d'una al·legació per manca de legitimació activa del demandant fa innecessari que el tribunal conegui de les qüestions substantives que se li plantegen. Però això no implica en si mateix cap vulneració del dret a la jurisdicció. És una conseqüència directa de l'examen dels pressupòsits de l'acció judicial.

Només es pot apreciar una vulneració del dret a la jurisdicció si la manca de legitimació activa resulta greument contrària al sistema jurídic, de manera que veta, arbitràriament, l'obtenció d'una decisió sobre les pretensions deduïdes. Per això, connecta amb el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

En matèria de legitimació activa, l'article 11.1 de la Llei 9/2022, del 7 d'abril, del Procediment contenciós administratiu, disposa:

"Poden demandar legítimament davant de la jurisdicció administrativa:

a) Qualsevol persona física o jurídica o entitat amb capacitat processal que tingui un dret o un interès legítim (…)".

El debat fa referència a si el demandant, en un procediment administratiu sancionador, té o no té legitimació activa per impugnar jurisdiccionalment la decisió de l'Administració de no iniciar aquest procediment. Dependrà de si aquesta decisió lesiona o no lesiona un dret o un interès legítim del denunciant.

La jurisprudència que cita la sentència impugnada de la Sala Administrativa, i també la de la Batllia, dona una resposta negativa. I per aquest motiu, després de raonar-ho, ambdues sentències conclouen en una manca de legitimació activa.

Les decisions judicials es fonamenten en el fet que els procediments sancionadors sempre s'inicien *ex officio*, mai a petició d'una part, tot i que qualsevol denunciant pot portar els fets a l'òrgan competent. Això últim és evident en termes generals, a l'article 125.1 del Codi d'Administració. I també és evident en el procediment disciplinari dels advocats a l'article 23.1 de la Llei 48/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, que especifica: "*Si la persona denunciant ho demana, se l'ha d'informar de la incoació de l'expedient, però no és mai part ni té accés a l'expedient sancionador*".

El recurrent afirma que aquesta desestimació de la seva legitimació activa infringeix el Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals (Conveni europeu dels drets humans), tal com l'interpreta el Tribunal Europeu dels Drets Humans. Però l'única sentència que cita és la famosa del cas Engel i d'altres c/ Països Baixos, números 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 i 5370/72 del 8 de juny de 1976, que, com és ben sabut, no cobreix aquest tema.

Ara bé, aquest Tribunal Constitucional ja ha tingut l'oportunitat d'examinar la qüestió, precisament en un cas en què el recurrent era el mateix que l'actual, en la sentència del 13 de març del 2025, recaiguda en la causa 2024-68-RE. En aquell cas, les denúncies del recurrent s'havien presentat

davant el Consell Superior de la Justícia contra certs batlles i magistrats per infraccions disciplinàries, i el Consell havia decidit no admetre-les a tràmit. Una vegada formulada la demanda jurisdiccional contenciosa-administrativa contra aquesta decisió, la Sala Administrativa va considerar que la part agent mancava de legitimació activa i va desestimar el seu recurs d'apel·lació, motiu pel qual aquesta part va presentar un recurs d'empara, que va ser desestimat.

En línia amb aquesta sentència, el Tribunal Constitucional ha de reiterar que la Constitució no exigeix que s'interpreti que un denunciant en un procediment administratiu tingui legitimació activa per impugnar, en el marc dels processos contenciosos administratius, la decisió de no incoar un procediment sancionador. El dret constitucional a la jurisdicció no ho exigeix.

En aquesta matèria existeixen similituds i diferències amb l'altra manifestació del *ius puniendi* de l'Estat: el dret penal. La diferència principal és que en dret processal penal existeix l'acció pública (article 14 del Codi de procediment penal), que no ha estat reconeguda en matèria de sancions administratives. Però, com és ben sabut, els béns jurídics protegits pel dret penal són molt més importants que aquells protegits pel dret administratiu sancionador.

Pel que fa a la similitud, la persona que presenta la denúncia d'un delicte tampoc és part en el procediment penal, ni pot impugnar les decisions processals que s'adoptin.

En aquest sentit, l'article 14 del Codi de procediment penal estableix, en el seu segon apartat: "*No són part en el procediment els denunciants o els perjudicats que no s'hagin constituït formalment en acusació particular o privada, o en actor civil*".

En qualsevol cas, cal reiterar el criteri establert en la nostra sentència del 13 de març del 2025, recaiguda en la causa 2024-68-RE, i negar la infracció constitucional de l'avaluació de la manca de legitimació activa del recurrent.

3.8. En síntesi, és evident que el recurrent no ha demostrat que cap dels sis drets constitucionals invocats hagi estat vulnerat per la jurisdicció. Atesa la manifesta manca de contingut constitucional de les infraccions denunciades, no es pot fer altra cosa que inadmetre a tràmit aquest recurs d'empara, tal com ho preveu l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2026-71-RE interposat pel Sr. Emili Campos Arauz, actuant en nom i representació pròpia, contra l'aute del 13 de novembre del 2025 i contra la sentència del 26 de febrer del 2026, ambdós dictats per la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia, i, contra la sentència del 21 de juliol del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute al recurrent, a la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia, a la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2026.

Pere Pastor Vilanova

Víctor Torre de Silva López de Letona

President

Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Joan Manel Abril Campoy

Magistrat